

*Leerplichtverslag
schooljaar
2012-2013*

September 2013

INHOUDSOPGAVE

	Voorwoord	3
1.	Algemeen	4
1.1	▪ Formatie Leerplichtzaken	4
1.2	▪ Doelstelling	4
1.3	▪ De Leerplichtigen	5
2.	Leerplichthandhaving	6
2.1	▪ De Leerplichtregistratie	6
2.2	▪ Ongeoorloofd schoolverzuim	7
2.3	▪ Verzuimloket	9
2.4	▪ Vakantieverlof en verlof wegens gewichtige omstandigheden	9
2.5	▪ Vervangende leerplicht	10
2.6	▪ Vrijstelling van inschrijving	10
2.7	▪ Schorsingen en verwijderingen	11
2.8	▪ Preventieve meldingen	11
2.9	▪ Processen-verbaal.....	12
3.	Regionale ontwikkelingen	13
3.1	▪ Inzet regionale leerplichtambtenaar	13
3.2	▪ Openbaar Ministerie	13
3.3	▪ Workshops	14
4.	Belangrijke instrumenten voor het leveren van maatwerk	15
4.1	▪ Overlevormen/netwerken	15
5.	(Nieuwe) Ontwikkelingen	16
5.1	▪ Vangnet Jeugd en Jongeren (0-23), v/h Risico Jongeren Overleg	16
5.2	▪ VIS ²	16
6.	Leerplicht overzicht	17
7.	Tot slot	18
8.	Lijst van gebruikte afkortingen	19

Voorwoord

De doelstelling van de Leerplichtwet is om ieder kind in Nederland de garantie te geven op het recht op onderwijs. De Leerplicht dient een garantie in te houden dat iedere jongere in Nederland goed wordt voorbereid op het functioneren in de samenleving.

Het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet 1969 is opgedragen aan het College van Burgemeester en Wethouders. Het college wijst een ambtenaar aan die deze taak uitvoert (de leerplichtambtenaar). Daarnaast heeft de leerplichtambtenaar rechtstreeks door de wet toegekende bevoegdheden. Het door de leerplichtambtenaar uitgevoerde toezicht heeft meer het karakter van maatschappelijke zorg dan van justitieel optreden.

Sinds augustus 2007 is de Leerplichtwet gewijzigd. Jongeren zijn nu tot hun 18^e verjaardag kwalificatieplichtig. Dat betekent dat zij tot hun 18^e naar school moeten indien zij nog geen startkwalificatie hebben (zie 1.2, pagina 4). Het doel daarvan is om een betere aansluiting te vinden op de arbeidsmarkt.

De bedoeling van dit verslag is de gemeenteraad te informeren over het in het schooljaar 2012-2013 gevoerde leerplichtbeleid conform het gestelde in art. 25 lid 1 van de Leerplichtwet 1969.

Net als voorgaand schooljaar is de functie van leerplichtambtenaar gecombineerd met die van de procescoördinatie van het Multidisciplinair Overleg gemeente Hellendoorn. Hierdoor is net als voorgaand schooljaar aan de leerplicht minder prioriteit gegeven dan in de jaren daarvoor.

*We don't need no education
We don't need no thought control
No dark sarcasm in the classroom
Teacher leave them kids alone
Hey! Teacher! Leave us kids alone!*

- Roger Waters -

1. Algemeen

1.1 Formatie Leerplichtzaken

Voor de uitvoering van de leerplicht is ongeveer 0,6 fte beschikbaar. De structurele lokale middelen van de RMC (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie) zijn hier deels voor aangewend.

Door werkzaamheden als procescoördinator MDO, tijdelijke huisverboden en vangnet huurachterstanden is er feitelijk minder fte beschikbaar voor de leerplicht dan de genoemde 0,6. Voor het afgelopen schooljaar is daarvoor deels een oplossing gevonden door de inzet van een stagiaire.

1.2 Doelstelling

De doelstelling van het leerplichtbeleid is het verbeteren van de onderwijskansen van leerlingen.

Dit beleid is erop gericht om jongeren zo lang mogelijk binnen het onderwijs te houden teneinde een goede positie op de arbeidsmarkt te kunnen verwerven. Aspecten hierbij zijn het verminderen en voorkomen van het schoolverzuim, het handhaven van de leerplicht en het terugdringen van het voortijdig schoolverlaten.

Zoveel mogelijk leerlingen dienen met een startkwalificatie¹ de arbeidsmarkt te betreden. De gemeente heeft hierin een verantwoordelijkheid. De rol van de leerplichtambtenaar neemt hierbij nadrukkelijk toe en de wijzigingen in de Leerplichtwet, waarin onder meer de zorg voor een aanpak van voortijdig schoolverlaters wordt genoemd, sluiten hierop aan.

Vanuit de wet heeft de gemeente de maatschappelijke zorg voor leerlingen tot en met 17 jaar op zich genomen. Het RMC² beleid (met ingang van 2001 eveneens een wettelijke taak) streeft naar aanvulling hierop, voor jongeren tot 23 jaar en is erop gericht om zoveel mogelijk jongeren een primaire startbekwaamheid voor de arbeidsmarkt te laten verwerven en daardoor hun kansen op succes in de maatschappij te vergroten. Kortom: gezamenlijk beleid, gericht op maatwerk voor jongeren die vast (dreigen te) lopen in het onderwijs.

¹ *Onder startkwalificatie wordt verstaan een afgeronde opleiding op het niveau van beginnend beroepsoefenaar, wat neerkomt op tenminste een diploma havo, vwo, niveau 2 van de Web (Wet Educatie en Beroepsonderwijs).*

² *Regionale Meld- en Coördinatiefunctie: om het voortijdig schoolverlaten beter te kunnen registreren en aanpakken is op 6 december 2001 een wet aangenomen die een aanvulling is op de Wet op het voortgezet onderwijs, de Wet educatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra. Het gaat in deze wet om jongeren die niet meer leerplichtig zijn en de school (dreigen te) verlaten. De belangrijkste wijziging is dat het bevoegd gezag van de school verplicht is voortijdig schoolverlaters (vsv-ers) tot 23 jaar bij het RMC aan te melden om dan vervolgens actie te kunnen ondernemen.*

1.3 De leerplichtigen

De Leerplichtwet is van toepassing op leerlingen vanaf 5 jaar. De leerplicht (5 dagen per week) begint op de eerste dag van de maand nadat de leeftijd van 5 jaar is bereikt. Leerlingen mogen vanaf hun 4^e jaar al onderwijs gaan volgen zonder leerplichtig te zijn. In de praktijk wordt hier vrijwel altijd gebruik van gemaakt. De leerplicht eindigt op de dag waarop de jongere 18 jaar wordt.

Zoals gezegd blijft het RMC de leerling nog volgen tot deze 23 jaar is geworden indien de leerling geen startkwalificatie heeft. Hierbij dient wel te worden aangetekend dat de begeleiding door het RMC een vrijwillig karakter heeft en dus niet afgedwongen kan worden.

Voor kinderen met een lichamelijke of psychische handicap, die dermate ernstig is dat zij niet op een school/instelling kunnen worden toegelaten, is ontheffing van de Leerplichtwet mogelijk.

2. Leerplichthandhaving

2.1 Leerplichtregistratie

Het voeren van een adequate leerplichtregistratie (middels het programma Key 2 Jongerenmonitor) is essentieel voor de uitvoering van de leerplichtwet. Naast de algemene persoonsgegevens wordt per leerling de leerplichtige periode en de schoolhistorie aangegeven. De leerplichtregistratie is gekoppeld aan de gemeentelijke bevolkingsadministratie (GBA). Directies van scholen voor primair en voortgezet onderwijs zijn wettelijk verplicht om in- en uitschrijvingen van leerlingen en de meldingen van vermoedelijk ongeoorloofd schoolverzuim door te geven aan de woongemeente van de leerling.

In de praktijk blijken scholen in een aantal gevallen niet of veel te laat verzuimmeldingen door te geven. Door de rechtstreekse melding in DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs) is hierin wel een sterke verbetering gekomen. In de komende tijd zal ook het BO (Basis Onderwijs) aansluiten.

Vanaf januari 2001 hebben de ROC's (Regionale Opleidingen Centra) en overige BVE-instellingen (Wet Educatie en Beroepsonderwijs) ook de wettelijke plicht om de bovenleerplichtige voortijdige schoolverlaters te melden bij de RMC. In de subregio Almelo is de afspraak gemaakt dat deze jongeren worden gemeld bij de RMC subregio Almelo.

De recente koppeling van Key 2 Jongerenmonitor met het verzuimloket levert grote voordelen op. Zo is nu direct in het Key 2 Jongerenmonitor programma te zien of er sprake is van verzuim en wat met de melding van DUO is gedaan.

2.2 Ongeoorloofd schoolverzuim

Ouder(s)/verzorger(s) zijn verplicht hun leerplichtige kinderen in te schrijven bij een school of onderwijsinstelling en moeten ervoor zorgen dat de school "geregeld" wordt bezocht. Onder geregeld wordt verstaan dat er geen les of praktijktijd wordt verzuimd.

Sinds 1 augustus 1994 is de Leerplichtwet 1969 zodanig aangepast dat jongeren vanaf 12 jaar zelf ook verantwoordelijk kunnen worden gesteld voor ongeoorloofd relatief schoolverzuim.

Er zijn 2 soorten verzuim te onderscheiden:

- Absoluut schoolverzuim: een leerplichtig kind is bij geen enkele school/onderwijsinstelling (meer) ingeschreven.
- Relatief schoolverzuim: een leerplichtig kind staat wel ingeschreven bij een school/onderwijsinstelling, maar deze wordt zonder een geldige reden gedurende een korte of langere periode niet bezocht.

2.2.1 Absoluut schoolverzuim

In het geval van een leerplichtig kind, dat volgens het registratiesysteem niet op een school staat ingeschreven stelt de ambtenaar een onderzoek in. Als de ouders/verzorgers nalatig zijn geweest door het kind niet of te laat aan te melden, kunnen zij een proces-verbaal krijgen. In het schooljaar 2012-2013 is er één onderzoek naar absoluut schoolverzuim verricht.

Ouders in deze betreffende kwestie waren in het voorgaand schooljaar al veroordeeld wegens het geven van thuisonderwijs. Doordat ouders echter op hun standpunt bleven staan is er in het nieuwe schooljaar wederom proces-verbaal opgemaakt. De rechter heeft in afwachting van de uitspraak van het ingestelde hoger beroep in de eerste zaak deze nieuwe zaak aangehouden. In praktijk betekent dit dat de betreffende leerlingen nu al 2 jaar niet meer naar school gaan. Pogingen om de zaak vlot te trekken liepen vast. Gesteld kan worden dat vanuit de gemeente (leerplicht) alles in het werk gesteld is om deze situatie aan te pakken.

2.2.2 Relatief schoolverzuim

Relatief verzuim is de meest voorkomende vorm van verzuim. Hier binnen kunnen we nog onderscheid maken in:

- Signaalverzuim: het verzuim is een signaal dat er sprake is van dieperliggende problematiek, bijvoorbeeld problemen in de gezinssituatie, het ontbreken van schoolse motivatie, faalangst of niet kunnen omgaan met conflictsituaties.
- Luxe verzuim: leerplichtige kinderen worden thuisgehouden uit luxe overwegingen zoals bijvoorbeeld een vakantie of een uitstapje met het gezin.

Scholen zijn wettelijk verplicht (vermoedelijk ongeoorloofd) relatief verzuim te melden bij de gemeente (leerplichtambtenaar). De school heeft bij vermoedelijk ongeoorloofd verzuim de verantwoordelijkheid om eerst een onderzoek in te stellen. Daarna vindt zonodig melding bij de leerplichtambtenaar plaats. Het is van belang dat er tussen de melding van de school en het onderzoek van de leerplichtambtenaar niet te veel tijd zit.

In de gemeente Hellendoorn heeft de leerplichtambtenaar regelmatig overleg met de directies van de scholen. Het betreffen hier consultaties n.a.v. verzoeken van ouders voor extra vrij dan wel meldingen van verzuim.

De scholen melden in een aantal gevallen nog steeds niet tijdig genoeg eventuele gevallen van verzuim, hetgeen regelmatig een punt van aandacht is tijdens de overleggen. Vooral het “blijven liggen” op het niveau van docent/mentor verdient extra aandacht, al moet gesteld worden dat hierin wel verbetering is opgetreden t.o.v. voorgaande jaren.

Signaalverzuim

Na een melding (via zorgteam of anderszins) aan de leerplichtambtenaar wordt contact gezocht met de leerling en ouder(s)/verzorger(s) middels een gesprek of huisbezoek en wordt bekeken op welke wijze hulp geboden kan worden om de jongere zo snel mogelijk terug te geleiden naar school. Iedere situatie vereist een eigen aanpak.

In het kader van “maatwerk” kunnen -naast het aanspreken van ouder(s)/verzorger(s) en/of leerlingen zelf- in grote lijnen de volgende acties op signaalverzuim worden weergegeven:

- bemiddeling op de huidige school (b.v. aanpassing lesprogramma, andere klas/richting);
- bemiddeling naar een andere school;
- plaatsing bij een Reboundvoorziening;
- verwijzing naar een hulpverleningsinstelling;
- aanvraag basisonderzoek Raad voor de Kinderbescherming;
- regelen van vervangende leerplicht;
- regelen van vrijstelling;
- in een traject plaatsen van 16/17-jarige risicjongeren;
- aangifte bij Justitie in de vorm van een proces-verbaal (bijv. hardnekkig verzuim).

Er zijn in het schooljaar 2012 – 2013 drie processen-verbaal opgemaakt.

Een aantal zaken lopen nog.

Luxe verzuim

Indien een leerling afwezig is vanwege vakantie zonder dat daarvoor toestemming is gegeven is de betreffende schooldirecteur verplicht daarvan melding te doen bij leerplichtambtenaar.

In het Arrondissement Almelo zijn de beleidsregels samen met de Officier van Justitie afgestemd op de Leerplichtwet. Bepaald is dat in het bijzonder tegen luxe verzuim streng wordt opgetreden en in de regel proces-verbaal wordt opgemaakt.

In het schooljaar 2012-2013 zijn meerdere verzoeken voor extra vakantie door de scholen toegekend en afgewezen. Er is 1 proces-verbaal opgemaakt voor luxe verzuim. Er zijn nog twee zaken in onderzoek.

De voorlichting aan scholen en ouders is de laatste jaren geïntensiveerd en er worden op de kritieke dagen extra controles uitgevoerd. Door strak optreden tegen luxeverzuim is het feitelijk verzuim enorm afgenomen. Veelal wordt nu eerst informatie ingewonnen bij de directeuren en/of leerplichtambtenaar alvorens men acties onderneemt m.b.t. extra vakanties.

2.3 Verzuimloket

Om het melden van verzuim gemakkelijker te maken voor scholen en instellingen zijn het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen (OCW) en DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs, voorheen Informatie Beheer Groep) begonnen met een nieuwe één-loketaanpak voor het melden van verzuim. Scholen melden hun verzuimgegevens voortaan bij één digitaal loket, dat vervolgens automatisch de juiste gemeente (RMC/ Leerplicht) op de hoogte stelt. Dat scheelt de scholen werk, want ze hoeven niet meer per verzuimende leerling uit te zoeken welke gemeente of RMC-functie ze op de hoogte moeten brengen. Alle meldingen verlopen bovendien voortaan volgens een vast stramien. De leerplichtambtenaar of de RMC-begeleider kan het verzuim na melding in overleg met de school in behandeling nemen.

Concreet betekent dit dat scholen makkelijker kunnen melden. De administratieve rompslomp is veel minder, de drempel om te melden minder hoog.

In het schooljaar 2012-2013 zijn 110 meldingen gedaan via het verzuimloket (Voorgaand schooljaar 150), waarvan er 35 door de regionale leerplichtambtenaar zijn afgedaan.

2.4 Vakantieverlof en verlof wegens gewichtige omstandigheden

Artikel 11f van de Leerplichtwet 1969 regelt de mogelijkheid voor vakantie buiten de schoolvakanties. De enige mogelijkheid die de wet biedt is vakantieverlof wegens de aard van het beroep van een van de ouder(s)/verzorger(s). Daarbij moeten ouder(s)/verzorger(s) aantonen dat zij voor wat betreft hun inkomsten afhankelijk zijn van de schoolvakanties en om die reden niet in staat zijn in de schoolvakanties op vakantie te gaan.

Indien er wel sprake is van "aard van het beroep" mag het verlof slechts één keer per schooljaar worden toegekend en mag het niet langer duren dan 10 schooldagen. Bovendien mag het verlof niet in de eerste 2 weken van een schooljaar worden toegekend. De beslissingsbevoegdheid ligt bij de directeur van de school. De leerplichtambtenaar kan hierin zo nodig adviseren. Het blijkt dat er bij de directeurs van de basisscholen steeds meer verzoeken komen om buiten de schoolvakanties om vrij te krijgen. De directeurs hebben hierin een beslissingsbevoegdheid.

Een aantal directeurs en ouders/verzorgers zijn het afgelopen schooljaar geïnformeerd over deze regeling. Een aantal ouders is door de leerplichtambtenaar geïnformeerd en verwezen naar de betreffende directeurs, aangezien de directeurs over dergelijke aanvragen zelf een besluit dienen te nemen zolang het verzoek niet meer dan 10 dagen betreft.

Om de procedure overzichtelijker te maken voor ouders en scholen zijn er speciale aanvraagformulieren op de scholen uitgedeeld. In het schooljaar 2012-2013 zijn 103 formulieren door de scholen geretourneerd (*schooljaar 2011-2012: 162*). Het betroffen hier zowel toekenningen als afwijzingen.

Dit is een forse afname t.o.v. voorgaande jaren. Dat komt omdat het basisonderwijs de formulieren nog maar weinig gebruikt omdat er ook gebruik gemaakt wordt van standaardformulieren van de scholen (via hun website) waarvan geen kopie naar de leerplichtambtenaar gezonden wordt. Aangezien het hier een kwestie betreft waarvoor de scholen verantwoordelijk zijn is dit geen probleem.

Voor Reggesteyn worden de formulieren nog wel gebruikt en deze wijze werkt goed. Er wordt minder snel verlof aangevraagd omdat het formulier duidelijkheid geeft in de (on-) mogelijkheden.

Reggesteyn zal binnenkort, mede op eigen verzoek, ook overstappen op een digitale versie van het verlofformulier.

2.5 Vervangende leerplicht

Sinds de aanpassing van de Leerplichtwet in 1994 is het mogelijk dat jongeren duale leerroutes volgen. Vanaf de leeftijd van 14 jaar kan een alternatief leertraject voor een jongere worden afgesproken dat naast algemeen vormend onderwijs en beroepsgericht onderwijs, tevens praktijktijd bevat (art. 3a). Bovendien mag het laatste schooljaar van de volledige leerplicht worden voltooid door inschrijving bij een instelling voor partieel onderwijs in combinatie met arbeid van lichte aard (art. 3b).

Voor beide vormen van vervangende leerplicht (oftewel duale leerroutes) geldt dat het plan van aanpak de hele week moet behelzen en dat volledig dagonderwijs voor de jongere niet mogelijk is. Het volgen van een duale leerroute vereist goedkeuring van de leerplichtambtenaar en geldt voor de periode van één jaar.

2.6 Vrijstelling van inschrijving

Naast bovengenoemde duale leerroutes is het in uitzonderlijke situaties mogelijk om vrijstelling van inschrijving te krijgen. Een jongere wordt dan op grond van lichamelijke of psychische gronden niet geschikt geacht onderwijs te volgen (art. 5a).

Daarnaast zijn er nog vrijstellingen mogelijk wegens bezwaar tegen richting van onderwijs op alle scholen (art. 5, lid b.), inschrijving in onderwijsinstelling in het buitenland (art. 5, lid c) en wegens een trekkend bestaan (art. 5a, lid a).

Bovendien biedt de Leerplichtwet de mogelijkheid om partieel leerplichtigen vrijstelling te verlenen op grond van art. 15 wegens het op andere wijze volgen van voldoende onderwijs. Voornamelijk in het Speciaal Voortgezet Onderwijs worden deze aanvragen gedaan. Ouders vragen - meestal op advies van de school - vrijstelling aan, waarna een onderzoek gestart wordt door de leerplichtambtenaar.

In het schooljaar 2012-2013 zijn er 7 vrijstellingen geweest, waarvan er 6 op grond zijn van art. 5a

2.7 Schorsingen en verwijderingen

In artikel 13 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO) is bepaald dat het bevoegd gezag van een school een leerling met opgave van redenen voor een periode van ten hoogste 5 dagen kan schorsen. Dit besluit tot schorsing wordt schriftelijk aan de jongere en de ouders bekend gemaakt. Bij schorsing voor een periode langer dan één dag worden de Inspectie van Onderwijs en de leerplichtambtenaar op de hoogte gesteld. Indien nodig kunnen school en/of ouders een beroep doen op de leerplichtambtenaar om te bemiddelen. In het schooljaar 2012-2013 is er 1 schorsing gemeld.

Binnen het Primair Onderwijs (Basisonderwijs en Speciaal Basisonderwijs) is het mogelijk leerlingen te verwijderen (Wet op het Primair Onderwijs, art. 40, lid 5). Definitieve verwijdering vindt niet plaats dan nadat het schoolbestuur ervoor heeft zorggedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Indien aantoonbaar gedurende 8 weken zonder succes is gezocht naar een andere school, kan eveneens tot definitieve verwijdering worden overgegaan. Het bestuur stelt de Inspectie van Onderwijs en de leerplichtambtenaar op de hoogte.

In het schooljaar 2012-2013 zijn er geen verwijderingen gemeld.

2.8 Preventieve meldingen

In het kader van de preventieve doelstelling is de leerplichtambtenaar beschikbaar om te informeren en te adviseren omtrent leerplichtzaken. Het gaat met name om informatieverstrekking over de verlofregeling, ontheffingen, toelating (speciaal) onderwijs, etc. Dit advies wordt zowel aan ouders als aan scholen verstrekt.

Daarnaast hebben scholen zelf ook een aantal preventieve maatregelen genomen om definitief uitval van leerlingen te voorkomen. Zo zijn er bijvoorbeeld leerlingen aangeschreven i.v.m. regelmatig verzuim of te laat komen. Een afschrift van deze brieven is naar de leerplichtambtenaar gezonden. Ook zijn er meldingen van verzuim binnengekomen met het verzoek om dit bij een mogelijk volgend verzuim mee te nemen.

Ook afgelopen schooljaar heeft de leerplichtambtenaar weer een aantal dagdelen zitting genomen op de school (Reggesteyn) om leerlingen met veel verzuim aan te spreken op dit gedrag.

Duidelijk bleek dat dit een positieve invloed heeft waardoor het verzuim/te laat komen afneemt.

2.9 Processen-verbaal

Wederom is het aantal processen-verbaal afgelopen schooljaar laag gebleven. Er zijn 5 processen-verbaal opgemaakt. Dit heeft verschillende oorzaken. Ten eerste doordat het opmaken van processen-verbaal voor MBO'ers nu voor de volle 100% door de regionale leerplichtambtenaar wordt uitgevoerd (zie 3.1).

Daarnaast hebben de gesprekken die plaatsvinden n.a.v. verzuimmeldingen ook hun uitwerking blijkaar gehad. Een aantal leerlingen zijn behoorlijk aangesproken op hun gedrag teneinde een proces-verbaal te voorkomen. Dit lijkt te zijn gelukt.

De minder beschikbare ruimte voor leerplichtzaken heeft geen invloed gehad op het aantal processen-verbaal daar deze zaken prioriteit kregen.

Eén proces-verbaal had betrekking op absoluut verzuim. Ouders die (hun eigen) kinderen zelf willen onderwijzen komen hiervoor op grond van de Leerplichtwet 1969 nauwelijks in aanmerking.

3. Regionale ontwikkelingen

3.1 Inzet regionale leerplichtambtenaar

De subregio Almelo heeft besloten om ten laste van de extra middelen die het Rijk verstrekt, een leerplichtambtenaar aan te stellen die voornamelijk bij de ROC's de kwalificatieplicht gaat uitvoeren. De gemeentelijke leerplichtambtenaren blijven hun activiteiten binnen het reguliere voortgezet onderwijs voortzetten. Dit is ingegeven doordat deze leerplichtambtenaren hun plek binnen de scholen verworven hebben.

Bij de ROC's ligt dat moeilijker en voor de ROC's zal het beter werken als zij voor de hele regio één leerplichtambtenaar hebben.

Deze regionale leerplichtambtenaar wordt betaald uit de gelden die het Ministerie structureel hebben toegekend voor de kwalificatieplicht. Ongeveer 65% zal hiervoor gebruikt worden. Het overige deel kan de gemeente inzetten voor de leerplicht in het algemeen.

Inmiddels is sedert het najaar 2009 de regionale leerplichtambtenaar begonnen met zijn werkzaamheden, nadat deze door de burgemeesters van alle gemeenten is beëdigd.

De regionale leerplichtambtenaar heeft voor de gemeente Hellendoorn 35 zaken afgedaan. Hij behoeft geen proces-verbaal op te maken voor een leerling uit de gemeente Hellendoorn. Tevens heeft hij zitting in de ZAT's waarbij ook de nodige zaken worden afgedaan. De aanstelling van de regionale leerplichtambtenaar heeft er voor gezorgd dat de ROC's beter de weg weten te vinden voor meldingen en dat juist in deze kwetsbare groep leerplichtigen voorzien wordt in een leemte.

Alle zaken m.b.t. het MBO worden doorverwezen naar de regionale leerplichtambtenaar. Dit om enerzijds bij de scholen een duidelijk signaal af te geven bij wie ze moeten zijn, anderzijds om een eenduidige opstelling naar leerlingen te tonen.

3.2 Openbaar Ministerie

In het verleden is vanuit de hele regio hard gewerkt aan een goede samenwerking met het Openbaar Ministerie. Naast de half-jaarlijkse overleggen met de Officier van Justitie waren er regelmatig overleg momenten mogelijk en was er een frequente informatie-uitwisseling. Helaas is dat de laatste tijd behoorlijk afgenomen, deels door de reorganisatie bij het OM. Gevolg is dat het zo bekende en gewaardeerde lik-op-stuk-beleid van Twente niet meer van toepassing is. De doorlooptijden zijn toegenomen.

Met de inwerking treding van de Wet herziening gerechtelijke kaart op 1 januari 2013 is het aantal arrondissementen in Nederland teruggebracht van negentien naar tien arrondissementen. Twente is hierdoor ondergebracht bij het arrondissementsparket Oost-Nederland

Het arrondissementsparket Oost-Nederland bedient de Rechtbank Overijssel en de Rechtbank Gelderland en daarmee de burgers van 81 gemeenten.

In de nieuwe organisatie bij het OM is aandacht gevraagd voor de positie van leerplicht.

3.3 Workshops

In 2009 zijn de leerplichtambtenaren van de gemeenten Rijssen-Holten, Wierden en Hellendoorn begonnen met het verzorgen van workshops voor docenten, begeleiders en andere disciplines die betrokken zijn bij schooljeugd. De workshops worden bekostigt uit gelden die de Rijksoverheid beschikbaar stelt om schooluitval te voorkomen. Hierdoor zijn de workshops ruim in te richten omdat deze ook als invalshoek hebben om door kennisoverdracht de uitval zo laag mogelijk te houden.

In de voorgaande jaren zijn items als de leerplicht en kwalificatieplicht, de wettelijke kaders binnen het onderwijs (schorsing/verwijdering, RMC, toezicht e.d.) behandeld. In 2012 is "Ongrijpbaar ziekteverzuim binnen het onderwijs" behandeld. Komende workshop zal zijn: "Internet en social media: een zorg of zegen voor het onderwijs" en zal worden gehouden in oktober 2013.

De organisatie van de workshop is in handen van de leerplichtambtenaren. De presentatie wordt verzorgd door professionals. Om de kosten zo laag mogelijk te houden wordt er binnen de eigen organisaties naar locaties gezocht terwijl veel instanties kosteloos hun medewerking verlenen.

Alhoewel de resultaten niet meetbaar zijn is er wel de indruk dat het ziekteverzuim op scholen beter in beeld is en er een afname lijkt te zijn van verontrustend ziekteverzuim. Daarmee wordt het doel wat nagestreefd wordt, door het geven van workshops, gehaald.

4. Belangrijke instrumenten voor het leveren van maatwerk

4.1 Overlevormen/netwerken

De leerplichtambtenaar participeert in meerdere overlevormen, te weten:

- Regio-overleg (beleidsgroep RMC) leerplichtambtenaren (1 X per 6 weken)
- Overleg Arrondissement Almelo van de Rechtbank (4 X per jaar)
- Zorg Advies Team Reggesteyn (1 X per 6 weken)
- Zorg Advies Team Pius X Rijssen (1 X per 6 weken)
- Zorg Advies Team Samenwerkingsverband basisonderwijs (1 X per 6 weken)
- Vangnet Jeugd en Jongeren (0-23), v/h Risico Jongeren Overleg (1 X per 4 weken)
- Multidisciplinair overleg (MDO) gemeente Hellendoorn (1 X per maand)
- Overleg leerplichtambtenaren (1 X per 6 weken)

Daarnaast is er een (al dan niet regelmatige) samenwerking met de volgende instellingen:

- Directies/leerkrachten/contactpersonen van onderwijsinstellingen
- Jongerenwerkers
- Maatschappelijk werk
- Politie
- Schoolarts
- Huisartsen
- Bureau Halt
- Dimence
- Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK)
- Raad voor de Kinderbescherming
- MEE
- Stichting Vluchtelingenwerk

5. (Nieuwe) ontwikkelingen

5.1 Vangnet Jeugd en Jongeren (0-23), v/h Risico Jongeren Overleg

Het thema voor het individuele probleemjongeren overleg zijn de jongeren die door signalering op straat bij de diverse instellingen (de ketenpartners) bekend worden. Dit kunnen zowel jongeren zijn die door strafrechtelijke feiten als door de “sociale feiten” in beeld komen. Vooropgesteld wordt dat de ketenpartners zo vroeg mogelijk betrokken worden bij de probleemjongeren. Een groot deel van de problemen onder de jeugd worden kenbaar op de school waar de jongere zit.

In praktijk betekent deze samenwerking dat er een steeds helderder beeld ontstaat over de probleemjongeren, zowel qua persoon als problematiek. Een voorbeeld hiervan is de gezamenlijke aanpak (justitie, politie, gemeente, hulpverlening, ouders etc.) van een groep met ontoelaatbaar gedrag.

Omdat er in de praktijk de nodige overlappings bleken is eerder besloten een aantal overleggen samen te voegen. Zo is het Risico Jongeren Overleg, het Jeugdhulpteam (JHT) en Jeugd & Veiligheid tot één overleg samengevoegd: Vangnet Jeugd en Jongeren (0-23 jaar). Hierbij is meegenomen dat de activiteiten van het JHT sterk zijn afgenomen terwijl de overlast van hanggroepen lijkt te zijn afgenomen t.o.v. een aantal jaren geleden. Het lijkt er op dat deze methode zijn vruchten afwerpt.

5.2 VIS²

VIS² (Vangnet Informatie Samenwerking Systeem) is een cliëntvolgsysteem binnen de zorgketen. Het systeem is voor iedere doelgroep geschikt. Het sluit aan bij de landelijke plannen voor een verwijsindex en het nieuwe elektronische kinddossier.

VIS² maakt een koppeling tussen de registratiesystemen van de leden van het vangnet mogelijk. Dit kan dubbele registratie voorkomen. Welke informatie wenselijk is om te worden uitgewisseld tussen de deelnemers aan het vangnet is een kwestie van afspraken.

VIS² wordt inmiddels ook gebruikt voor het Vangnet Jeugd en Jongeren (0-23 jaar) en het ZAT van Reggesteyn.

De naam van vis2 is gewijzigd in Link 2 Control (L2C).

6. Leerplichtoverzicht

Aantal scholen in de gemeente verdeelt naar schoolsoort.

Primair onderwijs:

- 4 openbare scholen
- 13 protestants christelijke scholen
- 5 rooms katholieke scholen

Speciale school voor basisonderwijs:

- 1 protestants christelijke school

Speciaal onderwijs:

- 1 protestants christelijke school

Voortgezet onderwijs:

- 1 protestants christelijke school

Voortgezet speciaal onderwijs:

- 1 protestants christelijke school

Kwantitatieve gegevens schooljaar 2012-2013 (vergelijk voorgaand schooljaar)

Leerplichtigen (5 t/m 17 jaar)	6456	(5868)
--------------------------------	------	--------

Aantal jongeren dat betrokken was bij een onderzoek door de leerplichtambtenaar: 110¹. Hierbij zijn andere leerplichtcontacten, zoals het geven van algemeen niet persoonsgerichte advies en informatie, niet meegerekend.

Aantal vrijstellingen:

-op grond van artikel 3a/3b (vervangende leerplicht 14-15 jarigen/laatste volledige leerplichtjaar)	:	0 ² (0)
-op grond van artikel 5a (lichamelijke of psychische gronden)	:	6 (2)
-op grond van artikel 15 (wegens volgen van ander onderwijs)	:	1 (4)

Aantal processen-verbaal: 5 (4)

¹ Een aantal leerlingen heeft gedurende het schooljaar meerdere contacten gehad met de leerplichtambtenaar doch dit is voor één keer geteld.

² Deze groep wordt behandeld door de regionale leerplichtambtenaar. De regionale leerplichtambtenaar legt middels een eigen jaarverslag verantwoording af.

7. Tot slot

Dit jaarverslag van de Leerplicht over het schooljaar 2012-2013 geeft inzicht in leerplichtzaken over het afgelopen schooljaar. Uit het verslag worden echter ook andere zaken duidelijk: niet alleen de verzuimcijfers spelen een rol. Er is een duidelijke samenhang met de jeugdzorg, zowel op plaatselijk als regionaal niveau. Concreet wordt dit steeds verder uitgewerkt door een intensievere samenwerking met het Jeugdbeleid en de participatie in een aantal overleggen.

Vooraf naar de scholen toe blijft er nog wel wat te verbeteren. Het zicht op leerlingen is niet altijd even helder, terwijl er ook nog steeds in een te laag stadium gemeld wordt. Regelmatig blijft er nog "een dossier" liggen op het bureau van mentor of unitleider.

Een positieve ontwikkeling hierin is de bereidwilligheid op directieniveau om tot een betere opzet te komen m.b.t. registratie en melding. Dit heeft inmiddels geleid tot een nieuw absentiesysteem in het VO bij Reggesteyn, welke per uur duidelijk maakt wie er afwezig is zodat direct actie door school ondernomen kan worden.

Ook is dit een terugkerend punt in het halfjaarlijkse overleg wat met de drie vestigingsdirecteuren van Reggesteyn plaatsvindt.

8. Lijst van gebruikte afkortingen

AMK	Advies- en Meldpunt Kindermishandeling
BJzO	Bureau Jeugdzorg Overijssel
BO	Basisonderwijs
BVE-instelling	Beroepsonderwijs en Volwassenen Educatie
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
GBA	Gemeentelijke Bevolkings Administratie
HALT	Het ALternatief
HAVO	Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs
MDO	Multi Disciplinair Overleg
MKD	Medisch Kinder Dagverblijf
OM	Openbaar Ministerie
OPDC	Ortho Pedagogisch en Didactisch Centrum
RJO	Risico Jongeren Overleg
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie
ROC	Regionaal Opleidings Centrum
VAVO	Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs
VMBO	Vorbereidend Middelbaar Beroeps Onderwijs
VO	Voortgezet Onderwijs
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VWO	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
WEB	Wet Educatie en Beroepsonderwijs
WVO	Wet op het Voortgezet Onderwijs
ZAT	Zorg Advies Team
ZMOK	Zeer Moeilijk Opvoedbare Kinderen